

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2025–2026

Esiopetus on muuttunut 1.1.2015 velvoittavaksi perustuslakimuutoksella (1040/2014). Perusopetuslain (26 a §) mukaan lasten on oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Kunnan velvollisuus on järjestää alueellaan asuville lapsille maksutonta esiopetusta. Vihdin kunnassa esiopetus järjestetään päiväkodeissa. Lapsen tarvitsema esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään pääasiassa samoissa tiloissa esiopetuksen kanssa. Esiopetusyksiköiden esihenkilöinä ovat päiväkodinjohtajat.

Esiopetuksessa noudatetaan Vihdin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelmaa, joka pohjautuu valtakunnalliseen suunnitelmaan. Lukuvuosisuunnitelmassa jokainen esiopetusyksikkö tarkoittaa paikallisen opetussuunnitelman toteuttamista. Esiopetusryhmän opettaja tiedottaa yksikön esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmasta huoltajia esiopetuksen alkaessa ja se on huoltajien luettavissa esiopetusryhmissä.

Esiopetus on tavoitteellista toimintaa. Opetuksen tavoitteet määrittyvät opetussuunnitelman perusteiden ja niiden pohjalta laaditun paikallisen opetussuunnitelman mukaan. Lasten osaamistasolle ei opetussuunnitelmassa aseteta yhteisiä tavoitteita. Yksilöllisesti pohditut tavoitteet hyödyttävät lasten oppimista, joten opettaja keskustelee kunkin lapsen yksilöllisistä tarpeista, toiveista ja oppimisesta lapsen ja hänen huoltajansa kanssa. Esiopetuksen henkilöstö ottaa nämä tarpeet ja toiveet huomioon opetusta suunniteltaessa sekä oppimisympäristöjen kehittämisessä.

Esiopetuksen toiminta- ja loma-ajat

Syyslukukausi 7.8.-19.12.2025 (92 päivää)
syysloma 13.10.-17.10.2025 (vko 42)
joululoma 20.12.2025-6.1.2026

Kevätlukukausi 7.1.-29.5.2026 (94 päivää)
hiihtoloma 16.2.-20.2.2026 (vko 8)
pääsiäinen 3.-6.4.2026
vappu 1.5.2026
helatorstai 14.5.2026

Esiopetuksen toiminta-aika on kello 9-13.

Esiopetusyksikkö, esiopetuksen henkilöstö, rakenne, oppimisympäristö, mahdolliset painotukset, retket

Ojakkalan päiväkotia, Nummitie 21.

Ojakkalan päiväkodissa esiopetusta järjestetään kahdessa ryhmässä: Melukylässä ja Kesäkummussa. Melukylässä on 12 esioppilasta, ja heidän kanssaan työskentelevät varhaiskasvatuksen opettaja, kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa sekä ryhmäavustaja. Kesäkummussa on 15 esioppilasta, ja heidän kanssaan työskentelevät varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja sekä varhaiskasvatuksen tuen lastenhoitaja.

Ryhmät tekevät säännöllisesti yhteistyötä, jota henkilöstö suunnittelee yhdessä. Esioppilaiden retkipäivä lähimetsään toteutuu pääsääntöisesti maanantaisin. Päiväkodin salia ja lähiympäristöä käytetään suunnitellusti oppimisympäristönä.

Esioppilaat vierailevat Etelä-Nummela koulukeskuksen Värkkäämössä. Melukylän vierailupäivä on 10.11.2025 ja Kesäkummun vierailupäivä on 17.11.2025. Esiopetuksen uimaopetus Vihdin uimahallissa järjestetään viikoilla 48, 49, 50 ja 3. Kesäkummun uintipäivä on tiistai ja Melukylän keskiviikko.

Keväällä järjestetään kulttuurikasvatussuunnitelman mukainen retki yhteistyössä kulttuurituottajan kanssa lasten osallisuus huomioiden. Esioppilaat osallistuvat keväällä myös Nummela Palloseuran järjestämään jalkapalloturnaukseen. Retkistä laaditaan retkisuunnitelmat.

Esiopetuksen toiminnan suunnittelu ja toteutus

Koko esiopetuksen henkilöstö on vastuussa esiopetuksen suunnitelmallisesta toteuttamisesta. Heille on varattu viikoittain yhteistä suunnittelu-aikaa tiimeissä ja opettajille yhteistä suunnittelu-, arviointi- ja kehittämis-aikaa. Arjen kohtaamisissa, lastenkokouksissa sekä lapsen ja huoltajan kanssa käytävissä lapsiystävällisissä palaverissa kuullaan lapsen ja huoltajien ideoita ja ajatuksia sekä kartoitetaan, mitä lapsi haluaisi oppia ja mitkä ovat hänen vahvuutensa. Lasten oppimista tutkitaan yhdessä lasten kanssa ja sitä dokumentoidaan eri tavoin myös niin, että huoltajat pääsevät osalliseksi esiopetuksen arjesta. Päivittäisissä kohtaamisissa huoltajien osallisuus lapsen päivään toteutuu, kun henkilöstö kuvailee huoltajalle lapsen päivän aikana käyttämiä vahvuuksia ja onnistumisia. Huoltajille lähetetään viikoittain sähköisesti viestiä esiopetuksen toteutumisesta ja seuraavan viikon suunnitelmista.

Toimintaa toteutetaan joustavissa pienryhmissä sekä yli ryhmärajojen.

Esiopetuksen toiminnan sekä lukuvuosisuunnitelman arviointi

Esiopetuksen toimintaa arvioidaan säännöllisesti viikoittaisissa tiimipalaverissa. Lapset osallistuvat toiminnan arviointiin lastenkokouksissa ja oman oppimisensa arviointiin yhdessä huoltajan kanssa esiopetuskeskusteluissa kaksi kertaa esiopetuksen aikana. Pedagogisessa tiimissä, johon osallistuvat varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä päiväkodin johtaja, arvioidaan yhdessä tiimin kanssa tiimin pedagogisten ratkaisujen vaikuttavuutta vähintään kaksi kertaa esiopetusvuoden aikana. Henkilöstön vuorovaikutusta arvioidaan valtakunnallisen arviointimenetelmän, Valssin, avulla ja tehdään tiimi- ja yksikötasoiset kehittämissuunnitelmat, joita arvioidaan keväällä yksikön arviointi-illassa. Lukuvuosisuunnitelmaa arvioidaan tammikuussa sekä toukokuussa.

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki

Tuen järjestämisen rakenteet

Yleinen oppimisen tuki rakentuu käyttämällä monipuolisia työtapoja, joustavia pienryhmiä sekä opettajan ja muun henkilöstön yhteistyölle. Pienryhmät muodostetaan lasten vahvuudet ja tarpeet huomioiden. Avustajan ja tuen lastenhoitajan työskentely suunnitellaan niin, että kaikilla lapsilla on mahdollisuus osallistua toimintaan. Tukimuotoina voivat olla samanaikaisopetus, lapsen kannattelu ja työskentely lapsen kanssa kahden kesken.

Tuen järjestämisen pedagogiset toimintatavat

Turvallisuuden tunne on edellytys oppimiselle. Arvostava vuorovaikutus, monipuolinen toiminta ja kannustava vahvuusperustainen palaute vahvistaa lapsen minäkäsitystä ja turvallisuuden tunnetta. Turvallisuutta luo rakenteet, joita henkilöstö arvioi säännöllisesti omien havaintojensa pohjalta tiimipalaverissa. Henkilöstön suhdetta lapseen tutkitaan käyttämällä läheisyyden kehä -työkalua. Leikissä lapsi oppii kaveritaitoja. Henkilöstö kannattelee lasten välisiä suhteita ja tukee lasta liittymään ryhmään. Ryhmän säännöt laaditaan yhdessä lasten kanssa. Ryhmän dynamiikkaa tutkitaan sosiogrammin avulla. Lapsi kohdataan, häntä kuullaan ja hänen ajatuksistaan ollaan kiinnostuneita ja näin lapsi kokee osallisuutta ja haluaa olla ryhmän jäsen. Henkilöstö tukee lasta riitojen selvittämisessä käyttäen MiniVerso sovittelua. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö on jatkuva prosessi ja kytkeytyy pedagogiseen suunnitteluun.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnitelma

Esiopetuksen päivärytmi on kuvitettuna seinällä lasten ulottuvilla. Henkilöstö käyttää kuvia, viittomia ja pikapiirtämistä oman vuorovaikutuksensa tukena. Lasten omaa tunnesäätelyä ja tunteen sanoittamista tuetaan tunnemittarein ja lapsen kanssa yhdessä keskustellen. Timetimer tukee lasta valmistautumaan seuraavaan toimintaan. Leikkitaulun avulla tuetaan lasten leikkien valintaa. Lapsille on tarjolla vastamelukuulokkeita ja minisermejä heidän halutessa työskennellä hiljaisemmassa ympäristössä. Lapsen keskittymistä ja aistihakuisuutta tuetaan Bitty bottom istuintyyppien ja puristelulelujen avulla.

Opetuskielen tukiopetusta annetaan pienryhmässä muun toiminnan yhteydessä käyttäen monipuolista materiaalia ja toimintatapoja. Kielitietoisien esiopetuksen ja monikielisten esioppilaiden suomen kielen arvioinnin välineenä käytetään KieliPeda-työvälinettä.

Miten tiedossa olevat ryhmäkohtaisen tuen tarpeet huomioidaan

Esiopetusaikana toimintaa eriytetään niin, että tuki mahdollistuu jokaiselle sitä tarvitsevalle lapselle. Kulloisenkin toiminnan mukaan muuntuvat, joustavat pienryhmät mahdollistavat toiminnan eriyttämisen tuen tarpeiden mukaan.

Miten esiopetusvuoden aikana ilmenevät ryhmäkohtaiset tuen tarpeet huomioidaan

Esiopetusvuoden aikana ilmenevät ryhmäkohtaiset tuen tarpeet huomioidaan muokkaamalla pienryhmiä tarvittaessa jokaisen lapsen tuen tarvetta vastaaviksi.

Tuen järjestämisen työn- ja vastuunjako

Esiopetuksen opettajat huolehtivat oman ryhmänsä tuen järjestämisestä yhdessä ryhmän henkilöstön kanssa. Opettajilla on yhteistä suunnittelu-, arviointi- ja kehittämisaikaa säännöllisesti. Opettajat suunnittelevat yhdessä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa millaista yhteisopettajuutta kukin ryhmä tarvitsee ja millaista yhteistyötä tehdään yli ryhmärajojen. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja työskentelee säännöllisesti ryhmissä. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja pohtii yhdessä henkilöstön kanssa, millaisia opetusjärjestelyjä tarvitaan, jotta lasten erilaisia edellytyksiä oppijoina voidaan tukea riittävästi.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö korostuu, kun lapsi tarvitsee tukea oppimiseensa tai esiopetukseen osallistumiseen. Henkilöstöllä ja huoltajilla on monialainen ja moniammatillinen verkosto tukena ja yhteistyökumppaneina, kun lähdetään kartoittamaan lapsen oppimisen ja osallistumisen tukea esiopetuksessa. He ovat tarvittaessa ja pyydettyinä mukana arvioimassa ja suunnittelemassa lapsikohtaista tukea. Monialaista yhteistyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus.

Opiskeluhoolto

Vihdin kunnan opiskeluhooltosuunnitelma sisältää opiskeluhooltotyön tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi. Se korvaa paikalliset esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opetussuunnitelmien opiskeluhoollon luvut ja toimii henkilöstön työtä ohjaavana asiakirjana. Vihdin opiskeluhooltosuunnitelma on luettavissa esiopetusryhmässä sekä Vihdin kunnan nettisivuilla.

Opiskeluhoollon kokonaistarve

Opiskeluhooltopalvelut tarjoavat konsultaatiota esiopetuksen henkilöstölle esiopetuksessa olevan lapsen asioissa ja osallistuvat tarvittaessa palavereihin, joissa käsitellään yksittäisen lapsen asioita. Huoltajat voivat myös olla yhteydessä kuraattoriin ja psykologiin. Jos lapsella on olemassa olevia muita sosiaali- ja terveydenhuollon hoitokontakteja, he voivat olla mukana lapsen tuen arvioinnissa ja suunnittelussa.

Yhteisöllisen opiskeluhoollon toimintatavat esiopetuksessa

Esiopetuksen yksikkökohtainen opiskeluhooltoryhmä vastaa yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Yksikkökohtainen opiskeluhooltoryhmä kokoaa oman yksikkönsä opiskeluhoollon koskevaa tietoa sekä huomioi opiskeluhooltotyön suunnittelussa ja kehittämisessä yksikkönsä esiopetuksesta nousseet ilmiöt ja tarpeet.

Yhteisöllisen opiskeluhoollon toimijat

Ojakkalan päiväkodin opiskeluhooltoryhmään kuuluvat esiopetusryhmien opettajat,

varhaiskasvatuksen sosionomi, päiväkodin erityisopettaja, kuraattori Kalle Kivi, psykologi Emilie Sutter, neuvolan terveydenhoitaja Tarja Pienimaa ja päiväkodinjohtaja.

Opiskeluhuollon toimijat yhdessä kehittävät yksikön yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintatapoja.

Yksikön omat yhteisöllisen opiskeluhuollon toimenpiteet

Yhteisöllisen opiskeluhuollon painopisteet ovat: jokaisella lapsella on kaveri, tunnetaidot, turvallisuus ja yhteisöllisyys. Yhteisöllinen opiskeluhuolto on ennakoivaa ja tutkii ilmiöitä, joita esiintyy esiopetuksessa tai lapsen elinpiirissä.

Yhteisöllisen	opiskeluhuollon	tapaamiset
3.11.2025 klo 12.15-13.15	päiväkodin salissa. Aiheena lapsen syrjään jättäminen ja kiusaaminen sekä tunnesäätely tukeminen	
23.2.2026 klo 12.15-13.15	päiväkodin salissa. Aiheena esioppilaan tukeminen koulun alkaessa. Kuusi askelta kouluun vanhempainillan suunnittelu.	

Kuraattori ja psykologi vierailee esiopetus ryhmissä vähintään kerran syksyllä ja kerran keväällä.

Lapsen poissaolot esiopetuksessa

Lapsen ollessa poissa esiopetuksesta sairauden tai muun äkillisen syyn vuoksi, huoltaja on velvollinen ilmoittamaan asiasta lapsen esiopettajalle mahdollisimman pian. Etukäteen tiedossa olevista poissaoloista (esim. lomamatkat) tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä esiopettajaan. Luvan enintään viikon mittaiseen poissaoloon myöntää esiopettaja. Pidempään kestävät poissaolot anotaan päiväkodinjohtajalta. Vihdin esiopetuksessa on käytössä lapsen läsnäolon tukemisen malli.

Yksilöllinen opiskeluhuolto

Yksilöllisen opiskeluhuollon tavoitteena on seurata ja edistää esioppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista sekä ennaltaehkäistä ongelmien syntymistä ja syvenemistä. Tärkeää on varhaisen tuen turvaaminen.

Yksilöllinen opiskeluhuolto ja toimintatavat on määritelty tarkemmin Vihdin opiskeluhuoltosuunnitelmassa.

Kiusaamisen ehkäiseminen

Alle kouluikäinen lapsi saattaa kokeilla erilaisia ei-toivottuja toimintatapoja toistamalla näkemäänsä ja kokemaansa. Häirinnän ja kiusaamisen ennaltaehkäiseminen tarkoittaa näihin tilanteisiin pysähtymistä ja puuttumista lasta tukevalla tavalla. Esiopetusikäisten lasten välinen häirintä on useimmiten kokeilevaa ja tahatonta. Häirintä on kuitenkin hämmentävää ja satuttavaa, joten siihen tulee aina puuttua. Ristiriitatilanteisiin tulisi suhtautua oppimistilanteina, joissa henkilöstön tehtävänä on vahvistaa esioppilaiden toimijuutta, vaikutusmahdollisuuksia ja elämäntaitoja.

Kiusaamisen ehkäisemisestä on kirjattu tarkemmin Vihdin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelmassa sekä Vihdin kunnan opiskeluhoitosuunnitelmassa.

Yksikön kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma

Henkilöstö tukee lapsen kaveritaitoja sanoittamalla niitä arjessa sekä pohtimalla yhdessä lasten kanssa millainen on kiva kaveri tutkien asiaa monipuolisesti eri menetelmiä käyttäen. Turvallisessa lasta kunnioittavassa ilmapiirissä on lupa tuntea ja näyttää tunteita ja harjoitella niitä yhdessä aikuisen tukemana. Lasten riitatilanteita selvitetään yhdessä lasten kanssa MiniVerso menetelmää käyttäen. Lapset osallistuvat syksyllä MiniVerso koulutukseen. Sovittelukortit ovat lasten ulottuvilla ryhmissä ja he voivat niiden avulla myös itse sovittaa riitoja silloin, kun eivät tarvitse aikuisen apua.

Yhteistyö

Yhteistyö alkuopetuksen kanssa painottuu kevätlukukauteen. Esiopetuksen opettaja ottaa yhteyttä Ojakkalan koulun ensimmäisen luokanopettajaan ja sopii esikoululaisten kouluvierailusta. Esikoululaiset käyvät tutustumassa alkuopetuksen luokkaan ja työskentelyyn. Alkuopetuksen ja esiopetuksen yhteinen pihatapahtuma järjestetään kevään aikana.

Nivelvaiheessa koulun erityisopettaja käy tutustumassa tuleviin koululaisiin esiopetusryhmässä. Tutustumisen jälkeen esiopettaja antaa ensimmäisen tiedonsiirron kouluun tulevista koululaisista lapsen oppimiseen ja tukeen liittyvissä asioissa koulun erityisopettajille ja rehtorille.

Kuusi askelta kouluun toimintamalli aloitetaan huhtikuussa koulun ja esiopetuksen yhteisellä vanhempainillalla 8.4.2026. Koulun puolelta iltaan osallistuu rehtori. Ryhmissä lapset miettivät henkilöstön kanssa yhdessä mitä lapset haluaisivat kysyä rehtorilta.

Turvallisuus / varautuminen poikkeustilanteisiin

Varhaiskasvatussyksiköiden turvallisuus- ja kriisisuunnitelma sekä varautuminen poikkeustilanteisiin löytyy sähköisenä vihti.pelsu.fi/vihti.